

**BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID EN RECHTSBIJSTAND PRIVE LEVEN
ALGEMENE POLISVOORWAARDEN**

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	ALGEMENE VOORWAARDEN B.A. PRIVE LEVEN	2
ARTIKEL 1.	Wie zijn de verzekerden?	2
ARTIKEL 2.	Wie zijn de derden?	3
ARTIKEL 3.	Wat verstaat men onder “Privé-leven”?	3
ARTIKEL 4.	Waar is de B.A. Privé-leven geldig?	3
ARTIKEL 5.	Welke zijn de verzekerde bedragen?	3
ARTIKEL 6.	Wat is de vrijstelling?	3
ARTIKEL 7.	Omvang van de waarborg in sommige bijzondere gevallen	3
ARTIKEL 8.	Uitsluitingen van algemene aard	6
ARTIKEL 9.	Bijkomende waarborgen	6
HOOFDSTUK 2	ALGEMENE VOORWAARDEN RECHTSBIJSTAND	7
ARTIKEL 10.	Wat is het voorwerp van de waarborg “Rechtsbijstand”?	7
ARTIKEL 11.	Uitbreiding tot arbeidsongevallen	8
ARTIKEL 12.	Welke is de verzekerde periode?	8
ARTIKEL 13.	Welke kosten en erelonen worden ten laste genomen en welke niet?	8
ARTIKEL 14.	Wat is de drempel voor de tussenkomst?	9
ARTIKEL 15.	Wat wordt uitgesloten?	9
ARTIKEL 16.	Welke zijn de modaliteiten voor tussenkomst?	9
ARTIKEL 17.	Wat te doen bij een meningsverschil met de maatschappij?	10
HOOFDSTUK 3	ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN	11
ARTIKEL 18.	De inwerkingtreding en de duur van het contract - Verhuis naar het buitenland	11
ARTIKEL 19.	De indexatiemodaliteiten	11
ARTIKEL 20.	Betaling van de premie	11
ARTIKEL 21.	Wijziging van de voorwaarden of het tarief	11
ARTIKEL 22.	Opzegging van het contract	12
ARTIKEL 23.	Opzeggingsmodaliteiten	12
ARTIKEL 24.	Verplichtingen van de verzekernemer bij het afsluiten van het contract en in de loop ervan	12
ARTIKEL 25.	Verplichtingen van de verzekerden bij schadegeval	13
ARTIKEL 26.	Rechtsvorderingen en de belangen van de verzekerden	13
ARTIKEL 27.	Indeplaatsstelling - Verhaal - Verjaring	13
ARTIKEL 28.	Afstand van verhaal	14
ARTIKEL 29.	Briefwisseling	14
ARTIKEL 30.	De bevoegde rechtbank en de toepasselijke wetgeving	14
ARTIKEL 31.	Rangorde van de voorwaarden	14

Algemene Bepalingen :

Voor de toepassing van dit verzekeringscontract wordt verstaan onder :

- Maatschappij: De cvba P&V Verzekeringen, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Koningsstraat 151, verzekeringsonderneming toegelaten onder code NBB nr. 00058.
Behalve voor de afhandeling van de schadegevallen binnen de waarborg rechtsbijstand wordt de cvba P&V Verzekeringen vertegenwoordigd door haar gevolmachtigde onderschrijver Piette & Partners nv, met zetel te 8500 Kortrijk, Casinoplein 6, toegelaten onder code FSMA nr. 0448.811.575
- Verzekeringnemer : de natuurlijke persoon die deze verzekering afsluit.
- Verzekerde : de natuurlijke persoon die geniet van de waarborgen van deze verzekering.

Voorwerp en omvang van de waarborgen :

Deze verzekering is in overeenstemming met de wet betreffende de verzekeringen van 04 april 2014 en met het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden inzake de verzekering Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid met betrekking tot het privé-leven. Daarnaast bevat deze verzekering een aantal waarborguitbreidingen die niet vereist zijn door voormeld Koninklijk Besluit.

De maatschappij waarborgt de Burgerlijke Aansprakelijkheid die de verzekerden ten laste gelegd kan worden op basis van de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek en van gelijkaardige bepalingen van buitenlands recht voor schade veroorzaakt aan derden in het kader van het privé-leven.

De maatschappij waarborgt eveneens de Burgerlijke Aansprakelijkheid die de verzekerden in geval van 'burenhinder' kan ten laste gelegd worden in het kader van het privéleven, op basis van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek of van gelijkaardige bepalingen van buitenlands recht, voor de schade die het rechtstreekse gevolg is van een plotse, onvrijwillige en onvoorziene gebeurtenis in hoofde van een verzekerde.

Artikel 1 : Wie zijn de verzekerden ?

Volgende personen hebben de hoedanigheid van verzekerde :

- a) de verzekeringnemer, voor zover hij zijn hoofdverblijf in België heeft, de samenwonende echtgeno(o)t(e) of levenspartner, evenals de personen die in duurzaam gezinsverband met hen samenwonen, zelfs indien ze tijdelijk buitenshuis verblijven om studieredenen. Bij een scheiding blijft de echtgeno(o)t(e) of levenspartner nog 3 maanden verzekerd na het feitelijk verlaten van het hoofdverblijf;
- b) de hierboven vermelde personen die tijdelijk buitenshuis verblijven om beroeps- of gezondheidsredenen, of tijdens reizen. Dit gedurende een periode van maximaal één jaar vanaf het ogenblik dat zij het gezin verlaten hebben;
- c) de minderjarige kinderen van de verzekeringnemer, van de met hem samenwonende echtgeno(o)t(e) of levenspartner, wanneer zij niet meer bij de verzekeringnemer inwonen;
- d) de meerderjarige kinderen van de verzekeringnemer, van de met hem samenwonende echtgeno(o)t(e) of levenspartner, wanneer zij niet meer bij de verzekeringnemer inwonen en fiscaal ten laste blijven van de verzekeringnemer of de met hem samenwonende echtgeno(o)t(e) of partner;
- e) de minderjarige kinderen van derden wanneer zij, buiten elke beroepswerkzaamheid, onder de bewaring van een verzekerde staan die bij de verzekeringnemer inwoont;
- f) het huispersoneel, andere bezoldigde werknemers en gezinshelp(st)ers wanneer zij handelen in privé-dienst van de verzekerden;
- g) de personen die, buiten elke beroepsactiviteit, al dan niet bezoldigd, belast zijn met de bewaking van :
  - de kinderen die bij de verzekeringnemer inwonen of over wie de verzekeringnemer het toezicht heeft,
  - huisdieren die aan de verzekerde toebehoren of waarover hij de bewaking heeft.Zij zijn verzekerd voor zover hun aansprakelijkheid door deze bewaking in het gedrang komt;
- h) de studenten die, in het kader van een uitwisselingsprogramma, tijdelijk in het gezin van de verzekeringnemer verblijven;
- i) de personen die, op vrijwillige basis de verzekeringnemer of een persoon die bij hem inwoont, bijstaan bij :
  - werkzaamheden aan het in België gelegen hoofdverblijf of tweede verblijf met uitzondering van afbraakwerken, onafgezien of deze al dan niet gebeuren in het kader van aanpassings- of heropbouwwerken,
  - verhuis van privé-inhoud naar een nieuwe hoofdverblijfplaats,
  - de organisatie en/of het verloop van familiefeesten;
- j) de personen die te gast zijn van de verzekerden vermeld onder a) hierboven; zij worden verzekerd in hun privé-leven gedurende de periode dat zij bij deze verzekerden logeren en geen beroep kunnen doen op een ander verzekeringscontract.

Artikel 2 : Wie zijn de derden ?

Volgende personen hebben de hoedanigheid van derde :

- alle andere personen dan de verzekerden vermeld onder Artikel 1 : a) en b);
- de personen vermeld onder Artikel 1 : c) t.e.m. j) voor zover de schade die aan hen werd toegebracht voor vergoeding in aanmerking komt en veroorzaakt werd door een andere verzekerde.

Artikel 3 : Wat verstaat men onder “Privé-leven” ?

Onder privé-leven wordt verstaan :

alle feiten, daden of nalatigheden met uitsluiting van deze die voortvloeien uit een beroepsactiviteit.

Wordt eveneens aanzien als feiten onder ‘privé-leven’ :

- de schade veroorzaakt door de verzekerde kinderen die betaalde prestaties uitvoeren tijdens hun schoolvakantie of hun vrije tijd, zelfs in het kader van een arbeidscontract;
- de schade veroorzaakt door de verzekerden in hun hoedanigheid van vrijwilligers volgens de Wet van 03 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers;
- de schade veroorzaakt door de honden die instaan voor de bewaking van de beroepslokalen.

Artikel 4 : Waar is de B.A. Privé-leven geldig ?

De verzekering heeft uitwerking in heel de wereld voor zover de verzekerde zijn hoofdverblijfplaats in België heeft.

Artikel 5 : Welke zijn de verzekerde bedragen ?

De verzekering verleent waarborg voor :

- lichamelijke schade : tot beloop van € 22.917.000 (geïndexeerd) per schadegeval;
- stoffelijke schade : tot beloop van € 5.946.000 (geïndexeerd) per schadegeval.

De maatschappij neemt eveneens ten laste, en dit zelfs boven de verzekerde bedragen, maar binnen de wettelijk toegelaten beperkingen :

- de reddingskosten bestemd om de schade, gedekt door deze verzekering, te voorkomen of te beperken;
- de interesten op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding;
- de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen evenals de erelonen en kosten van advocaten en experts, doch enkel indien deze kosten door haar of met haar toestemming werden gemaakt of, in geval van een belangenconflict dat niet aan de verzekerde toe te schrijven is, voorzover deze kosten niet op onredelijke wijze zijn gemaakt.

Artikel 6 : Wat is de vrijstelling ?

Een vrijstelling van € 228,66 (geïndexeerd) per schadegeval wordt toegepast voor de stoffelijke schade; deze vrijstelling kan niet afgekocht noch verzekerd worden.

Artikel 7 : Omvang van de waarborg in sommige bijzondere gevallen.

- a) **Dieren** : De waarborg is verworven voor schade veroorzaakt door huisdieren in eigendom of van derden onder bewaking.

Voor zover zij niet worden gehouden met winstdoeleinden of voor beroepsdoeleinden waarborgt de maatschappij tevens de schade veroorzaakt door :

- ongeacht het aantal : neerhondieren, pluim- en kleinvee, ezels, shetlanders en pony's al dan niet ingespannen;
- maximum 5 per soort met een maximumtotaal van 10 dieren : koeien, struisvogels, hinden en hertachtigen;
- al dan niet ingespannen paarden en hun tuig met een maximum van 2 of voor het aantal vermeld in de Bijzondere Clausules. De verzekering dient alle paarden, waarvan de verzekerden eigenaar zijn, te bevatten. Indien aan deze verplichting niet werd voldaan, dan wordt een eventueel schadegeval slechts ten laste genomen in verhouding tot de betaalde premie en de premie die voor het totaal aantal paarden verschuldigd was.

De waarborg is eveneens verworven voor schade veroorzaakt aan en door gehuurde of geleende paarden en hun tuig. De schadevergoeding aan het tuig wordt beperkt tot € 5.000 (geïndexeerd).

Wordt niet verzekerd de schade veroorzaakt door :

- struisvogels, hinden en hertachtigen, gehouden achter een omheining van minder dan 2,20 m hoog;
- wilde dieren, al dan niet getemd.

b) Gebouwen en hun privé-inhoud, gronden, tuinen en terreinen :

De waarborg is verworven voor schade veroorzaakt door :

- het gebouw of het gedeelte van het gebouw dat de verzekerden bewonen als hoofdverblijf, tweede verblijf of vakantieverblijf, met inbegrip van de privé-inhoud;
- het gebouw of het gedeelte van het gebouw, dienstig tot privéverblijf, dat de verzekerden bewonen om beroeps- of studieredenen, met inbegrip van de privé-inhoud;
- het gebouw bestaande uit 4 woongelegenheden en/of 4 garages, waarvan één woongelegenheden dienstig is tot hoofdverblijf van een verzekerde en de rest verhuurd wordt aan derden;
- wooncaravans dienstig tot privé-verblijf, met inbegrip van de privé-inhoud, voor zover deze niet onderworpen zijn aan de wetgeving op de verplichte verzekering inzake motorrijtuigen;
- de garages en parkeerplaatsen, dienstig tot persoonlijk gebruik van de verzekerden, alsook deze die worden verhuurd met een maximum van 3;
- de gronden, tuinen en terreinen die grenzen aan alle hiervoor vermelde verblijven;
- de onbebouwde terreinen, dienstig tot privédoeleinden met een gezamenlijke maximale oppervlakte van 5 ha; de aanwezigheid van een tuinhuis, hobbyserre of schuilhok voor dieren is toegelaten;
- het gebouw of een gedeelte ervan dat door de verzekerden gehuurd of gebruikt wordt ter gelegenheid van een familiefeest.

De waarborg blijft zelfs verworven voor de verzekerde gebouwen die deels gebruikt worden voor de uitoefening van een vrij beroep, een kantoor of een handelszaak zonder opslag noch verkoop van koopwaar.

In de waarborg is tevens de schade begrepen die wordt veroorzaakt door liften, die geplaatst zijn in de hiervoor vermelde verzekerde gebouwen, voor zover deze liften het voorwerp uitmaken van een lopend onderhoudscontract met een officieel erkend organisme dat voorziet in een jaarlijkse controle en dit voor zover de verzekerde de aanbevelingen van dit organisme naleeft.

De schade die wordt veroorzaakt door het gebouw ter gelegenheid van de opbouw, wederopbouw of aanpassingswerken, is begrepen in de waarborg en dit voor zover dat gebouw dienstig is tot hoofdverblijf, toekomstig hoofdverblijf, tweede verblijf of vakantieverblijf van de verzekeringnemer, de verzekerde deze werken zelf uitvoert en de stabiliteit van het verzekerde gebouw of de aangrenzende gebouwen niet in het gedrang wordt gebracht.

Wanneer de verzekering betrekking heeft op een gebouw of een gedeelte ervan, geldt de waarborg onder meer ook voor de binnenplaatsen, toegangen, terrassen, voetpaden (inclusief al wat de doorgang belemmert, het niet wegruimen van sneeuw, ijs, ijzel en vuilnis), bijgebouwen en bijhorigheden, zwembaden, antennes, masten, vlaggenstokken, uithangborden, zonnepanelen en citernes. Indien de aansprakelijkheid van de medeëigenaars collectief in het gedrang komt, dan is de waarborg verworven in verhouding tot het aandeel van de verzekerde in medeëigendom.

Wordt niet verzekerd :

- de materiële schade veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing en rook ingevolge vuur of brand die ontstaan is of die overslaat van de gebouwen waarvan de verzekerden eigenaar, huurder of bewoner zijn, met uitzondering voor de gevallen rond 'tijdelijke of toevallige verblijven' onder punt c) hieronder.
- schade veroorzaakt door gebouwen – andere dan het hoofdverblijf, toekomstig hoofdverblijf, tweede verblijf of vakantieverblijf van de verzekeringnemer – ter gelegenheid van de opbouw, wederopbouw of aanpassingswerken.
- schade veroorzaakt door gebouwen in staat van verval of door de aanwezigheid van schimmels, zwammen en andere sporenplanten.

c) Tijdelijke of toevallige verblijven :

Voor zover een verzekerde aansprakelijk is, zelfs op contractuele basis, is de waarborg verworven voor schade veroorzaakt :

- tijdens een verblijf als patiënt in een ziekenhuis of bij een tijdelijk of toevallig verblijf, privé of beroepshalve, in een hotel of een gelijkaardig logementshuis;
- door vuur, brand, ontploffing, rook, water of glasbreuk aan gebouwen, caravans of tenten evenals aan hun inhoud, die de verzekerden niet toebehoren maar gehuurd of gebruikt worden ter gelegenheid van een vakantie, een reis of een familiefeest.

Wordt niet verzekerd de schade veroorzaakt door :

- vuur, brand, ontploffing en rook tijdens een verblijf als patiënt in een ziekenhuis.

d) Verplaatsingen en vervoermiddelen :

De waarborg is verworven voor de schade veroorzaakt tijdens verplaatsingen die ondermeer gedaan worden als :

- voetganger,
- eigenaar, houder of gebruiker van fietsen, rolschaatsen, skeelers of alle andere landvoertuigen zonder motor,
- passagier van om het even welk voertuig, uitgezonderd de gevallen van aansprakelijkheid bepaald in de Belgische of buitenlandse wetgeving inzake de verplichte motorrijtuigenverzekering.

e) Motorrijtuigen en spoorvoertuigen :

De maatschappij biedt geen waarborg voor de aansprakelijkheid die onder toepassing valt van de minimumvoorwaarden voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen en voor de aansprakelijkheid als bestuurder van spoorvoertuigen.

Daarentegen is de waarborg wèl verworven voor :

1. schade veroorzaakt door verzekerden die, buiten medeweten van hun ouders of van de personen die hen onder hun hoede hebben, een motor- of spoorrijtuig besturen alvorens zij hiervoor de wettelijk vereiste leeftijd bereikt hebben. Schade aan het gebruikte vervoermiddel is eveneens verzekerd, op voorwaarde dat het aan een derde toebehoort en gebruikt werd buiten zijn medeweten;
2. schade veroorzaakt door gemotoriseerde voortbewegingstoestellen, zoals gedefinieerd in de Wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, voor zover hun effectieve maximumsnelheid niet meer bedraagt dan 25 km/uur;
3. schade voortvloeiend uit het besturen van gemotoriseerde tuinwerktuigen die op een privé-terrein of in de onmiddellijke omgeving ervan worden gebruikt;
4. schade veroorzaakt door gemotoriseerd speelgoed waarop kinderen plaats kunnen nemen en voor zover de maximumsnelheid niet meer bedraagt dan 25 km/uur.
5. schade veroorzaakt door elektrische fietsen met trapondersteuning van 0 tot 45 km/uur, met of zonder starthulp en zonder autonome aandrijving;
6. schade veroorzaakt door elektrische fietsen met trapondersteuning van 0 tot 45 km/uur, met of zonder starthulp en met autonome aandrijving tot maximum 25 km/uur.

Zijn niet gewaarborgd en dienen opgenomen te worden in een polis Burgerlijke Aansprakelijkheid Motorrijtuigen:

- gemotoriseerde voortbewegingstoestellen en elektrische fietsen die door autonome aandrijving een maximumsnelheid van meer dan 25 km/uur kunnen behalen;
- bromfietsen ongeacht hun autonome maximumsnelheid.

f) Vaartuigen :

De waarborg is verworven voor de schade veroorzaakt als eigenaar, houder of gebruiker van boten en andere vaartuigen. De maatschappij waarborgt evenwel niet de schade veroorzaakt door:

- het gebruik van zeilboten van méér dan 300 kg;
- het gebruik van motorboten, jetski's en andere vaartuigen van meer dan 10 PK DIN.

g) Jeugdbewegingen en gelijkgestelde organisaties :

De waarborg is verworven voor verzekerden in hun hoedanigheid van leider, aangestelde of organisator van jeugdbewegingen of hiermee gelijk gestelde organisaties, zelfs voor schade veroorzaakt door personen waarvoor ze in die hoedanigheid aansprakelijk zijn. Evenwel wordt geen waarborg verleend voor de persoonlijke aansprakelijkheid van de jongeren die de verzekerden onder hun hoede hebben.

Artikel 8 : Uitsluitingen van algemene aard.

De maatschappij biedt geen waarborg voor :

- a) schade veroorzaakt tijdens het beoefenen van de jacht, noch de wildschade.
- b) schade veroorzaakt aan goederen, roerend of onroerend, die de verzekerde tijdelijk onder zijn bewaking heeft, zonder hierbij afbreuk te doen aan Artikel 7. a) en e) 1.
- c) schade opzettelijk veroorzaakt door een verzekerde die de leeftijd van 16 jaar bereikt heeft en die daarbij persoonlijk burgerrechtelijk aansprakelijk is. Evenwel waarborgt de maatschappij de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerden die aansprakelijk zijn voor de personen die deze opzettelijke schade veroorzaken (tenzij ze zelf deelachtig waren aan deze feiten). In dit geval kan de maatschappij verhaal uitoefenen tegen de veroorzaker van deze schade tot beloop van de bedragen bepaald in artikel 7 van het KB van 12.01.1984.
- d) schade veroorzaakt door een verzekerde die de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft die het gevolg is van één van de volgende gevallen van zware fout :
  - dronkenschap of een gelijkaardige toestand door het gebruik van verdovende of hallucinogene middelen,
  - geweldpleging op personen of het kwaadwillig beschadigen of ontvreemden van goederen.
- e) schade die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van een structuurwijziging van de atoomkern, van radioactiviteit of van de voortbrenging van ioniserende stralingen.
- f) schade veroorzaakt door luchtvaartuigen; dit zijn vervoermiddelen, al dan niet gemotoriseerd, waarmee personen en/of goederen in de lucht kunnen worden vervoerd. Miniatuurvliegtuigen, vrijetijd drones en andere onbemande gelijkaardige toestellen worden niet als luchtvaartuigen aanzien en worden als gemotoriseerd speelgoed beschouwd.
- g) schade door een terroristische daad. Onder terrorisme wordt verstaan: een clandestien georganiseerde actie of dreiging van actie met ideologische, etnische of religieuze bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld wordt gepleegd op personen of waarbij de economische waarde van materiële of immateriële goederen geheel of gedeeltelijk vernield worden. Dit alles om indruk te maken op het publiek, of om een klimaat van onveiligheid te scheppen; of om de overheid onder druk te zetten, of om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te belemmeren.

Artikel 9 : Bijkomende waarborgen.

Kosteloze hulpverlening door derden :

De maatschappij biedt waarborg voor de schade die derden kunnen oplopen bij het vrijwillig en kosteloos deelnemen aan de redding van de verzekerde personen of van hun goederen, zelfs als de aansprakelijkheid van deze laatsten niet in het gedrang komt. Deze waarborg wordt verleend tot € 50.000 (geïndexeerd) per schadegeval, zonder toepassing van de vrijstelling maar slechts in die mate dat de schadelijders geen compensatie van een andere instelling of verzekeringsmaatschappij kunnen krijgen. Evenwel kan geen enkele verzekeraar of een andere instelling (privé of sociaal) - die naar aanleiding van deze feiten gehouden is tot vergoeding van die derden - zich op deze waarborg beroepen.

Opsporingskosten van vermiste kinderen :

Indien bij de autoriteiten aangifte gedaan wordt van de verdwijning van een minderjarige die bij de verzekeringnemer inwoont, dan vergoedt de maatschappij tot beloop van € 12.500 (niet-geïndexeerd) de volgende onkosten :

- de opsporingskosten gedragen door de verzekerden,
- de kosten en honoraria ingevolge medische of psychologische hulp aan de verzekerden.

Deze waarborg is niet geldig indien een verzekerde of een familielid betrokken is bij de verdwijning. De verzekerde onkosten worden terugbetaald na uitputting van de eventuele tegemoetkomingen van het ziekenfonds, de overheid of van een andere instelling.

Artikel 10 : Wat is het voorwerp van de waarborg “Rechtsbijstand” ?

a) Strafrechtelijke verdediging :

De maatschappij neemt de honoraria en kosten ten laste van de advocaten voor de verdediging van de verzekerden in een strafrechtelijke procedure en dit tot beloop van maximaal € 15.000 (niet-geïndexeerd) per schadegeval :

- hetzij wanneer zij aansprakelijk zijn voor schades die gewaarborgd zijn in Hoofdstuk 1 B.A. Gezin
- hetzij wanneer zij een inbreuk plegen op het Algemeen Politierglement van het Wegverkeer in de hoedanigheid van:

- o voetganger,
- o eigenaar, houder of gebruiker van fietsen, rolschaatsen of rollers, gespannen, voortbewegingstoestellen zoals omschreven in Artikel 7 e) 2., of alle landvoertuigen zonder motor,
- o passagier van om het even welk voertuig, uitgezonderd de gevallen van aansprakelijkheid geïndexeerd door de Belgische of een buitenlandse wetgeving inzake de verplichte verzekering voor motorrijtuigen,
- o ruiter, voor zover het aantal paarden niet meer bedraagt dan 2 of het in de Bijzondere voorwaarden voorziene aantal.

Deze waarborg is wereldwijd geldig.

b) Verhaal ten opzichte van de aansprakelijke derde :

Wanneer een verzekerde, zoals omschreven in Artikel 1. a) t.e.m. d), in zijn privé-leven lichamelijke of materiële schade lijdt, neemt de maatschappij de kosten en erelonen tot beloop van maximaal € 15.000 (niet-geïndexeerd) per schadegeval ten laste, die nodig zijn om burgerlijk verhaal in te stellen tegen de derde aansprakelijke of diens verzekeraar :

- op basis van de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek;
- op basis van de wet van 25.02.1991 betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken;
- op basis van de wet van 21.11.1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen (artikel 29bis) voor de schade geleden door de verzekerde als zwakke weggebruiker ten gevolge van een verkeersongeval;
- op basis van de wet van 30.07.1979 met betrekking tot de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen;
- wegens burenhinder in de zin van artikel 544 van het Burgerlijke Wetboek, op voorwaarde dat de geleden schade het rechtstreeks gevolg is van een ongeval, dit is een gebeurtenis die voor de aansprakelijke plots, onvrijwillig en onvoorzien is;

of op basis van gelijkaardige bepalingen van buitenlands recht.

Deze waarborg is slechts voor de verzekerden verworven wanneer zij zich, op het ogenblik van de schade, in een situatie bevinden die vereist is om een beroep te kunnen doen op de waarborgen voorzien in Hoofdstuk 1 B.A. Privé-leven, indien zijzelf schade zouden hebben veroorzaakt aan een derde. De uitsluitingen van Hoofdstuk 1 kunnen de verzekerden enkel tegengeworpen worden indien de voorwaarden ervan in hun hoofde gerealiseerd zijn. Deze waarborg wordt verleend in geografisch Europa en in de landen die grenzen aan de Middellandse Zee.

c) Administratieve bijstand :

De maatschappij verleent administratieve bijstand om de noodzakelijke formaliteiten te vervullen met het oog op het bekomen van een vergoeding door de Commissie voor vergoeding van slachtoffers van opzettelijke gewelddelicten, wanneer de verzekerden, ten gevolge van die gewelddaden, een beroep kunnen doen op de waarborg, voorzien in Artikel 10 b).

d) Insolventie van derden :

De maatschappij vergoedt de schade die de verzekerden geleden hebben en die hen toelaten een beroep te doen op de waarborg voorzien in Artikel 10 b), wanneer deze schade is veroorzaakt door een geïdentificeerde derde waarvan de insolventie afdoend is vastgesteld door het mislukken van een procedure van gedwongen uitvoering.

De vergoeding wordt toegekend voor zover geen enkele overheids- of private instelling de schade moet vergoeden.

Deze vergoeding wordt betaald met een maximum van € 6.200 (niet-geïndexeerd) per schadegeval na aftrek van een vrijstelling van € 228,66 (geïndexeerd) en kan niet gecumuleerd worden met de waarborg voorzien in Artikel 10 e).

e) Voorschotten :

Wanneer de verzekerden een beroep kunnen doen op de waarborg voorzien in Artikel 10 b) ingevolge een daad, gepleegd in België door een behoorlijk geïdentificeerde derde, waarvan de aansprakelijkheid onbetwistbaar vaststaat, betaalt de maatschappij een voorschot aan de verzekerden die erom vragen, maar dit enkel voor het niet betwiste gedeelte van de lichamelijke schade waarop zij recht hebben als vergoeding voor hun lichamelijke schade.

Dit voorschot wordt enkel uitgekeerd na ontvangst van het schriftelijk akkoord van de verzekerden om hun rechten over te dragen op de maatschappij tot beloop van het voorgeschoten bedrag, dan wel om het voorgeschoten bedrag terug te betalen zodra zij de schadevergoeding ontvangen hebben.

Dit voorschot zal betaald worden met een maximum van € 6.200 (niet-geïndexeerd) per schadegeval na aftrek van een vrijstelling van € 228,66 (geïndexeerd) en kan niet gecumuleerd worden met de waarborg voorzien in Artikel 10 d).

f) Strafrechtelijke borgstelling :

Indien zich in het buitenland een gedekt schadegeval voordoet, voorzien in Hoofdstuk 1 B.A. Gezin, waarbij een strafrechtelijke borgstelling geëist wordt door de lokale autoriteiten voor de invrijheidstelling van de verzekerden, zal de maatschappij het bedrag van deze borgstelling voorschieten tot beloop van maximaal € 25.000 (niet-geïndexeerd) per verzekerd schadegeval.

De terugbetaling van het voorgeschoten bedrag, vermeerderd met de wettelijke intresten van toepassing in België en de eventuele inningskosten, dient te gebeuren zodra de borgstelling is vrijgegeven of de definitieve veroordeling van de verzekerden een feit is geworden.

Deze waarborg wordt verleend in geografisch Europa en in de landen die grenzen aan de Middellandse Zee.

Artikel 11 : Uitbreiding tot arbeidsongevallen :

Bij uitbreiding van het begrip “Privé-leven”, gedefinieerd onder Artikel 3 van Hoofdstuk 1, is de waarborg van Artikel 10 b) eveneens verworven om tegen een aansprakelijke derde een vordering in te stellen voor lichamelijke schade wanneer de verzekerden het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval – in de zin van de Wet van 03.07.1967 en van 10.04.1971 – voor dat soort schade die niet vergoedbaar is volgens deze wetgeving.

Artikel 12 : Welke is de verzekerde periode ?

De gebeurtenis die aan de oorsprong ligt van het schadegeval moet plaatsgevonden hebben tussen de aanvangsdatum en de eindvervaldag van het contract. Nochtans blijft, voor het burgerlijk verhaal, de waarborg verworven voor elke gebeurtenis die plaatsvindt voor het in voege treden van het contract, voor zover de verzekerde bewijst dat hij vóór het sluiten van het contract redelijkerwijze onmogelijk weet kon hebben van deze gebeurtenis.

Artikel 13 : Welke kosten en erelonen worden ten laste genomen en welke niet ?

1. De maatschappij neemt volgende kosten ten laste :

- a. de kosten om het dossier samen te stellen en te beheren;
- b. de expertisekosten;
- c. de kosten en erelonen van gerechtsdeurwaarders;
- d. de kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures, die ten laste zijn van de verzekerden, met inbegrip van de kosten van de tegenpartij indien de verzekerden er gerechtelijk toe gehouden zijn die te vergoeden;
- e. de kosten en erelonen van één advocaat;
- f. de verplaatsings- en verblijfskosten van de verzekerden die door hen redelijkerwijs werden gemaakt, indien zij verplicht zijn persoonlijk te verschijnen voor een buitenlandse rechtbank

2. Volgende kosten worden door de maatschappij niet vergoed :

- a. de kosten en erelonen, verbonden aan opdrachten, gegeven vóór de aangifte van het schadegeval of vooraleer er met de maatschappij werd overlegd tenzij die noodzakelijk waren door uitzonderlijk dringende omstandigheden;
- b. de bijkomende kosten, voortvloeiend uit :
  - de vervanging van de advocaat of de expert, wanneer die het gevolg is van de enige wens van de verzekerde,
  - de aanstelling van een expert of een advocaat die niet gevestigd is in het land waar de procedure uitgevoerd wordt;

- c. de boetes, bijkomende opcentiemen en minnelijke schikkingen met het Openbaar Ministerie, evenals de bedragen in hoofdsom en de bijkomende kosten waartoe de verzekerden zouden kunnen veroordeeld worden, waarin ook begrepen zijn de bedragen in de bij wet ingestelde speciale fondsen;
- d. de kosten en erelonen van een uitvoeringsprocedure wanneer een periode van 5 jaar is verstreken vanaf de betekening van de uitvoerbare titel;
- e. de kosten en erelonen van procedures bij internationale en supranationale rechtbanken.

Artikel 14 : Wat is de drempel voor de tussenkomst ?

Wanneer een gerechtelijke procedure noodzakelijk is, is de waarborg verworven op voorwaarde dat de inzet van het geschil, indien deze becijferbaar is, in hoofdsom € 500 (geïndexeerd) overschrijdt.

Deze drempel wordt gebracht op € 2.500 (geïndexeerd) voor de geschillen voor het Hof van Cassatie of voor een vergelijkbare rechtsinstantie in het buitenland, alsook voor de eisen ingesteld in de situatie van Artikel 11.

Voornoemde bedragen gelden per schadegeval, ongeacht het aantal bij het schadegeval betrokken verzekerden.

Artikel 15 : Wat wordt uitgesloten ?

Naast de uitsluitingen die vermeld staan in Hoofdstuk 1 B.A. Gezin, dewelke van toepassing zijn op de verzekerden telkens één van de omschreven situaties zich in hun hoofde voordoet, geldt de waarborg 'Rechtsbijstand' niet :

- a. voor kosten vermeld in Artikel 13 2.
- b. voor schadevergoedingen waartoe de verzekerden veroordeeld werden;
- c. wanneer het schadegeval is veroorzaakt door opzet in hoofde van de verzekerde van 16 jaar of ouder, in de zin van Artikel 8 c).
- d. wanneer het schadegeval is veroorzaakt door één van de hierna genoemde gevallen van zware fout, begaan door de verzekerde van 18 jaar of ouder :
  - staat van dronkenschap of een gelijkaardige toestand, gevolg van het gebruik van andere producten dan alcoholische dranken,
  - gewelddaden begaan op personen,
  - deelname door de verzekerde aan een vechtpartij, ordeverstoring, weddenschap of uitdaging, tenzij de verzekerde bewijst dat hij er niet actief deel aan nam en hij niet de aanstoker of uitdager was;
- e. voor schadegevallen die verband houden met contractuele verplichtingen, met inbegrip van schadegevallen die betrekking hebben op de toepassing van dit contract;
- f. voor schadegevallen die voortvloeien uit een staking, oproer of collectieve gewelddaden, behalve indien de verzekerden bewijzen dat zij niet actief hebben deelgenomen aan deze feiten;
- g. voor schadegevallen die voortvloeien uit een oorlog, burgeroorlog of uit gelijkaardige feiten;
- h. voor schadegevallen die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg zijn van radioactiviteit of nucleaire energie, zoals omschreven in Artikel 8 e);
- i. voor schadegevallen die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg zijn van terrorisme;
- j. op schadegevallen die voortvloeien uit betwiste rechten (dit zijn rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting) die aan de verzekerde worden overgedragen door successie, afstand of conventionele subrogatie, of aangaande rechten van derden die de verzekerde wil doen gelden in eigen naam;
- k. voor schadegevallen die verband houden met investeringen, met inbegrip van eigendom, bezit, beheer, aankoop en verkoop van aandelen en obligaties;
- l. voor schadegevallen die voortvloeien uit diefstal of poging tot diefstal, misbruik van vertrouwen, oplichting of valsheid in geschrifte;
- m. op schadegevallen die voortvloeien uit het uitoefenen van politieke, syndicale of lucratieve activiteiten van de verzekerde, met uitzondering van deze omschreven in Artikel 3;
- n. op het burgerlijk verhaal dat de verzekerde instelt om een vergoeding te vorderen voor zuiver immateriële schade, dit is economische of financiële schade (genotsderving, winstverlies, enz...) of morele schade die niet het gevolg is van lichamelijke of materiële schade, geleden door de verzekerde.

Artikel 16 : Welke zijn de modaliteiten voor tussenkomst ?

Zodra het schadegeval is aangegeven, beheert de maatschappij zelf het schadegeval en neemt zij daarbij de verdediging waar van de belangen van de verzekerde.

Zo nodig, onderneemt de maatschappij de nodige stappen om tot een minnelijke regeling te komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk bepaald dat de maatschappij geen enkel voorstel of transactie zal aanvaarden zonder het voorafgaand akkoord van de verzekerden.

De verzekerde heeft vrije keuze van een expert, per schadegeval en per domein, om zijn belangen te behartigen.

Indien in het schadegeval geen minnelijke schikking bereikt wordt of indien een belangenconflict met de maatschappij ontstaat, zijn de verzekerden vrij in hun keuze van advocaat (of van iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet) per schadegeval en per domein om hun belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen in elke gerechtelijke of administratieve procedure, maar zij verbinden er zich evenwel toe de maatschappij voorafgaand te verwittigen.

De maatschappij is er niet toe gehouden een rechtsprocedure aan te vatten of verder te zetten :

- wanneer ze meent dat ze geen ernstige kans op slagen biedt,
- wanneer ze meent dat het voorstel van de derde billijk en voldoende is.

Wanneer de maatschappij meent dat een staat van erelonen en kosten overdreven is, moeten de verzekerden de betwiste staat voorleggen aan de bevoegde organen. De maatschappij leidt dan de betwisting en draagt er de kosten van.

Artikel 17 : Wat te doen bij een meningsverschil met de maatschappij ?

Onverminderd de mogelijkheid om een rechtsvordering in te stellen, hebben de verzekerden het recht een advocaat van hun keuze te raadplegen indien er een verschil in zienswijze ontstaan is met de maatschappij over de te volgen lijn voor de regeling van het schadegeval en dit vanaf het ogenblik dat de maatschappij haar standpunt of haar weigering om de stelling van de verzekerden te volgen aan deze laatsten betekende.

Indien de advocaat het standpunt van de maatschappij bevestigt, wordt aan de verzekerden de helft terugbetaald van de kosten en erelonen van deze raadpleging.

Indien de verzekerden, tegen het advies van deze advocaat in, op hun kosten procederen en een beter resultaat bekomen dan dat wat zij zouden hebben bekomen dan dat wat zij zouden bekomen hebben indien zij het standpunt van de maatschappij zouden hebben gevolgd, komt deze laatste – binnen de grenzen van de algemene voorwaarden – tegemoet in de gedane kosten alsmede in het saldo van kosten en erelonen van het advies.

Indien de advocaat de stelling van de verzekerden bevestigt, is de maatschappij, ongeacht de afloop van de procedure, ertoe gehouden haar waarborg te verlenen en krijgen de verzekerde de kosten van deze procedure terugbetaald met inbegrip van de kosten en erelonen van het advies, binnen de grenzen van de huidige algemene voorwaarden.

Artikel 18 : De inwerkingtreding en de duur van het contract – Verhuis naar het buitenland

a) De inwerkingtreding en de duur van het contract :

Het contract treedt in werking op de datum vermeld in de Bijzondere voorwaarden om 00.00 uur voor zover de eerste premie werd betaald.

Het contract wordt afgesloten voor een duur van één jaar en wordt stilzwijgend verlengd voor opeenvolgende periodes van één jaar, behoudens opzeg door de verzekeringnemer of door de maatschappij. De opzeg treedt in werking op de jaarlijkse vervalddag om 00.00 uur.

b) Verhuis naar het buitenland :

Indien de verzekeringnemer naar het buitenland verhuist, blijven de waarborgen van dit contract verworven gedurende een periode van 60 dagen vanaf de dag van de verhuis.

Artikel 19 : De indexatiemodaliteiten :

Voor zover er sprake is van indexatie, wijzigen de verzekerde bedragen, de vergoedingsgrenzen en de vrijstelling op elke jaarlijkse vervalddag volgens de verhouding tussen :

- het indexcijfer van de consumptieprijzen van toepassing op het moment van deze vervalddag, en
- het indexcijfer van de consumptieprijzen van januari 2011, hetzij 115,66 (basis 2004 = 100,00)

Het indexcijfer dat bij een schadegeval zal worden toegepast is dit van de maand voorafgaand aan dat schadegeval. Voor wat de bedragen betreft die aangehaald worden in Artikel 7 e), zijn de ter zake geldende specifieke indexatiemodaliteiten van kracht.

De premie wijzigt op elke jaarlijkse vervalddag overeenkomstig de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen, zonder afbreuk te doen aan de toepassing van Artikel 22.

Artikel 20 : Betaling van de premie :

Van zodra het contract is afgesloten, is de premie met inbegrip van taksen en bijdragen, verschuldigd en vooraf betaalbaar op de vervalddag. Tenzij anders bepaald in de Bijzondere voorwaarden is de premie jaarlijks betaalbaar.

Indien de premie op de vervalddag niet wordt betaald, kan de maatschappij de waarborgen schorsen of het contract opzeggen op voorwaarde dat de verzekeringnemer in gebreke gesteld werd hetzij bij deurwaardersexploot, hetzij per aangetekende brief.

De schorsing van de waarborgen of de opzegging van het contract hebben uitwerking na het verstrijken van een termijn van 15 dagen te rekenen van de dag volgend op de betekening of de afgifte ter post van de aangetekende brief. Indien de waarborgen werden geschorst, zal de betaling van de vervallen premies door de verzekeringnemer de schorsing beëindigen. De wederinvoegstelling van de waarborg neemt aanvang om 00.00 uur van de dag volgend op de datum dat de maatschappij het betrokken bedrag ontvangen heeft.

De schorsing van de waarborgen doet geen afbreuk aan het recht van de maatschappij om de later nog te vervallen premies op te eisen op voorwaarde dat de verzekeringnemer in gebreke werd gesteld met een ter post aangetekend schrijven. Dit recht is evenwel beperkt tot de premies voor twee opeenvolgende jaren.

Artikel 21 : Wijziging van de voorwaarden of het tarief :

Indien de maatschappij de verzekeringsvoorwaarden en/of het tarief wijzigt, wordt het contract aangepast op de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag.

De maatschappij brengt de verzekeringnemer hiervan op de hoogte. Deze laatste beschikt over een periode van 3 maanden na ontvangst van dit bericht om het contract geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Eenmaal deze termijn verstreken, wordt ervan uitgegaan dat de voorwaarden en/of het tarief werden aanvaard.

Artikel 22 : Opzegging van het contract :

Het contract kan *door de verzekeringnemer* in haar totaliteit of gedeeltelijk opgezegd worden :

- voor het einde van elke verzekeringsperiode en overeenkomstig Artikel 18,
- onder de voorwaarden van Artikel 18, wanneer, tussen de dag van het afsluiten van het contract en deze van de inwerkingtreding, méér dan één jaar is verstreken,
- indien de maatschappij één waarborg opzegt,
- indien de maatschappij het bedrag van de vrijstelling verhoogt, los van de verhoging ingevolge indexatie,
- na elke schadeaanfite maar ten laatste één maand na de betaling of de weigering van betaling van de vergoeding. De opzegging wordt van kracht drie maanden na de dag van de betekening,
- in geval van risicovermindering, conform de wettelijke bepalingen,
- in geval van overlijden van de verzekeringnemer, conform de wettelijke bepalingen,
- in geval van wijziging van de verzekeringsvoorwaarden en/of het tarief, conform de bepalingen van Artikel 21.

Het contract kan *door de maatschappij* in haar totaliteit of gedeeltelijk opgezegd worden :

- voor het einde van elke verzekeringsperiode en dit conform de bepalingen van Artikel 18,
- onder de voorwaarden van Artikel 18, wanneer, tussen de dag van het afsluiten van het contract en deze van de inwerkingtreding, méér dan één jaar is verstreken,
- indien de verzekeringnemer de wijziging van het contract niet aanvaardt in geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist mededelen van gegevens,
- bij niet-betaling van de premie, overeenkomstig de bepalingen van Artikel 20,
- in geval van faillissement van de verzekeringnemer,
- in geval van overlijden van de verzekeringnemer, conform de wettelijke bepalingen,
- bij schadegeval, indien er een fraude bewezen werd in hoofde van de verzekerde.

Artikel 23 : Opzeggingsmodaliteiten :

De opzegging gebeurt bij deurwaardersexploot, per aangetekende brief of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behoudens in de gevallen vermeld in Artikel 18, 20 en 22 vijfde streepje (schadeaanfite), heeft de opzegging slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte ervan op de post.

Het premiegedeelte dat betrekking heeft op de periode na de datum van het ingaan van de opzegging, wordt terugbetaald, binnen de 15 dagen na de datum waarop de opzegging ingaat.

Indien de maatschappij de verzekeringsvoorwaarden en/of het tarief wijzigt, wordt het contract aangepast op de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag.

De maatschappij brengt de verzekeringnemer hiervan op de hoogte. Deze laatste beschikt over een periode van 3 maanden na ontvangst van dit bericht om het contract geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Eenmaal deze termijn verstreken, wordt ervan uitgegaan dat de voorwaarden en/of het tarief werden aanvaard.

Artikel 24 : Verplichtingen van de verzekeringnemer bij het afsluiten van het contract en in de loop ervan :

a) Bij het afsluiten van het contract :

Bij het afsluiten van het contract is de verzekeringnemer gehouden alle hem bekende omstandigheden – die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van belang kunnen zijn bij de beoordeling van het risico – aan de maatschappij mede te delen.

b) In de loop van het contract :

In de loop van het contract dient de verzekeringnemer de maatschappij - zo spoedig mogelijk - alle hem bekende omstandigheden mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die een aanmerkelijke en blijvende wijziging of verzwaring betekenen van het verzekerde risico.

Het niet-naleven van deze hogervermelde verplichtingen, geeft aanleiding tot de toepassing van de sancties voorzien in de wet betreffende de verzekeringen van 04 april 2014.

Artikel 25 : Verplichtingen van de verzekerden bij schadegeval :

Bij een schadegeval verbinden de verzekerden zich ertoe :

- uit eigen beweging géén wijzigingen (zoals herstellingen, vrijwillige afstand, ...) aan de beschadigde voorwerpen aan te brengen, waardoor het moeilijk of onmogelijk wordt de oorzaken van het schadegeval te bepalen op de schade te ramen.
Indien de omstandigheden het vereisen, dienen zij alle redelijke maatregelen te nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te verminderen. In dergelijke gevallen is het onontbeerlijk de materiële bewijzen (foto's, beschadigde stukken, ...) van het schadegeval te bewaren;
- het schadegeval aan de maatschappij aan te geven uiterlijk binnen de 8 dagen nadat de verzekerden er kennis van gekregen hebben, behoudens het geval dat de aangifte werd gedaan van zodra dit redelijkerwijs mogelijk was;
- zo spoedig mogelijk, de maatschappij alle nuttige inlichtingen (bewijsstukken van de geleden schade, documenten met betrekking tot het schadegeval, ...) te verschaffen en te antwoorden op de vragen die hen gesteld worden in verband met de omstandigheden waarin het schadegeval zich heeft voorgedaan en de omvang van de schade.
Gerechtelijke of buitengerechtelijke akten dienen vanaf hun betekening of overhandiging aan de maatschappij te worden overgemaakt. Bij verzuim dienen de verzekerden de maatschappij te vergoeden tot beloop van de hierdoor geleden schade;
- de richtlijnen van de maatschappij te volgen en de stappen die de maatschappij voorschrijft te ondernemen;
- het bestaan van andere verzekeringen, die dezelfde aansprakelijkheid dekken, mede te delen;
- zich te onthouden van elke erkenning van aansprakelijkheid, van elke dading, van elke vaststelling van schade, van elke betaling of belofte van schadevergoeding. Het verschaffen van eerste hulp, het verlenen van onmiddellijke medische hulp en het louter erkennen van de feiten wordt evenwel niet als een erkenning van aansprakelijkheid beschouwd.

Indien deze verplichtingen niet nageleefd worden, kan de maatschappij de vergoeding verminderen met het bedrag van het geleden nadeel, behalve voor wat betreft gerechtelijke of buitengerechtelijke akten zoals hierboven vermeld.

Indien de verzekerden deze verplichtingen met bedrieglijk inzicht niet zouden nakomen, kan de maatschappij de waarborg weigeren.

Artikel 26 : Rechtsvorderingen en de belangen van de verzekerden :

Van zodra de maatschappij tot het verlenen van de waarborg gehouden is en voor zover er aanspraak wordt op gemaakt, heeft zij de verplichting, binnen de grenzen van de waarborg, op te treden ten gunste van de verzekerden. Wat betreft de burgerlijke belangen en in de mate dat de belangen van de maatschappij en deze van de verzekerden samenvallen, heeft de maatschappij het recht om in de plaats van de verzekerden de vordering van de benadeelde te bestrijden.

De maatschappij kan deze laatste vergoeden indien daartoe reden bestaat.

De tussenkost van de maatschappij houdt geen enkele erkenning in van de aansprakelijkheid in hoofde van de verzekerden en het mag hen geen nadeel berokkenen.

Artikel 27 : Indeplaatsstelling – Verhaal – Verjaring :

a) Indeplaatsstelling :

Door het afsluiten van dit contract subrogeert de verzekerde de maatschappij in al de rechten die kunnen uitgeoefend worden tegen derden die aansprakelijk zijn voor de schade.

De subrogatie strekt zich onder meer uit tot de rechtsplegingsvergoedingen met inbegrip van de kosten en honoraria van de advocaten, tot de gerechtskosten en tot de kosten en honoraria van de experts in de mate dat deze laatste verhaalbaar zijn.

Indien de maatschappij een verhaal uitoefent op de aansprakelijke derde, dan doet zij dit tevens voor de verzekerde en dit tot beloop van het deel van de schade dat ze niet vergoed heeft.

Indien door toedoen van de verzekerde of een andere begunstigde de indeplaatsstelling geen gevolg kan hebben ten voordele van de maatschappij, kan zij van hen terugbetaling eisen van de uitgekeerde vergoeding tot beloop van het geleden nadeel.

b) Verhaal :

Indien de maatschappij tegenover de benadeelde derde tot tussenkomst gehouden is, heeft zij – onafgezien van elke andere vordering die zij kan uitoefenen – het recht een verhaalsvordering in te stellen tegen de verzekeringnemer of, indien daartoe reden bestaat, tegen een andere verzekerde en dit in de mate dat zij haar tussenkomst had kunnen weigeren of verminderen op basis van wettelijke bepalingen of bepalingen uit dit contract.

c) Verjaring :

De verjaringstermijn voor elke rechtsvordering voortvloeiend uit een verzekeringscontract bedraagt drie jaar.

De termijn begint te lopen vanaf de dag van het voorval dat het vorderingsrecht doet ontstaan. Wanneer diegene aan wie de rechtsvordering toekomt, bewijst dat hij pas op een later tijdstip van het voorval kennis heeft gekregen, begint de termijn te lopen vanaf dat tijdstip, maar hij verstrijkt in elk geval vijf jaar na het voorval, behalve in geval van bedrog.

In de aansprakelijkheidsverzekering begint de termijn, wat de verhaalsvordering van de verzekerde tegen de maatschappij betreft, te lopen vanaf het instellen van de rechtsvordering door de benadeelde, ongeacht of het gaat om een oorspronkelijke eis tot schadeloosstelling dan wel om een latere eis naar aanleiding van een verzwarende van de schade of het ontstaan van een nieuwe schade.

De verhaalsvordering van de maatschappij tegen de verzekerde verjaart na verloop van drie jaar, te rekenen vanaf de dag van de betaling door de maatschappij, behalve in geval van bedrog.

Artikel 28 : Afstand van verhaal :

De maatschappij doet afstand van verhaal – behalve in geval van kwaadwilligheid – tegenover de verzekerden, hun bloed- en aanverwanten in rechte lijn, hun echtgenoot of echtgenote, alsook tegenover de personen die met hen samenwonen, hun gasten en de leden van hun huishouding.

De afstand van verhaal geldt alleen :

- voor zover de aansprakelijke niet door een aansprakelijkheidsverzekering is gewaarborgd;
- voor zover de aansprakelijke zelf geen verhaal kan uitoefenen op elke andere aansprakelijke.

De maatschappij behoudt evenwel een recht van verhaal tegenover de verzekerden voor zover zij op basis van wettelijke bepalingen of bepalingen uit dit contract haar prestaties had kunnen weigeren of verminderen.

Artikel 29 : Briefwisseling :

Om geldig te zijn, moeten de mededelingen en betekeningen die voor de maatschappij bestemd zijn, aan haar maatschappelijke zetel gericht worden.

Om geldig te zijn, moeten de mededelingen en betekeningen die de maatschappij verzendt, gedaan worden aan het adres opgegeven in de Bijzondere voorwaarden. Indien er verscheidene verzekeringnemers zijn, is elke mededeling die aan één van de verzekeringnemers wordt gericht, geldig voor allen.

Artikel 30 : De bevoegde rechtbank en de toepasselijke wetgeving :

Alle geschillen met betrekking tot dit contract vallen onder de bevoegdheid van de rechtbanken van de woonplaats van de verzekeringnemer.

Dit contract is onderworpen aan de wet betreffende de verzekeringen van 04 april 2014 en haar uitvoeringsbesluiten.

Artikel 31 : Rangorde van de voorwaarden :

De Bijzondere voorwaarden vullen de algemene voorwaarden aan of wijken ervan af voor zover zij ermee tegenstrijdig zouden zijn.

